

ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

Leadership of Administrators Affecting the Effectiveness of Secondary School Administration

Under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom

ดวงสิทธิ์ พรหมมา¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์² รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร³

Tuangsit Prommar¹ Asst. Prof. Dr. Jinda Lapho² Assoc. Prof. Dr. Chaiya Pawabutra³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ศึกษาความสัมพันธ์ ศึกษาอำนาจพยากรณ์ และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 329 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .26 – 0.86 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9720 และด้านประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .40 – .89 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9841 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ F-test (One-Way ANOVA) t-test ชนิด Independent Samples และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person's Product Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ Stepwise

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ และภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{2,3}Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Philosophy Program in Educational Program Sakon Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ดวงสิทธิ์ พรหมมา, tuangsit.a1992@gmail.com

รับเมื่อ 2 พฤษภาคม 2565 แก้ไข 21 พฤษภาคม 2565 ตอรับ 25 พฤษภาคม 2565

โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารงานบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน คือ ภาวะผู้นำ แบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำแบบสั่งการ โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

6. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและ 3) ภาวะผู้นำแบบสั่งการ

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, the leadership of administrators and the effectiveness of secondary school administration by the school administrators and teachers, find out the predictive power and establish the guidelines to improve the leadership of administrators affecting the effectiveness of secondary school administration under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom The samples of 329 school administrators and teachers in the academic year 2021. The instrument for data collection was a 5–rating scale questionnaire. Data were analyzed through percentage, mean, and standard deviation. The hypothesis testing used was t – test, F – test (One way ANOVA), Pearson Product – Moment Correlation and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings were as follows:

1. The leadership of administrators and the effectiveness of secondary school administration as perceived by school administrators and teachers, as whole was at a high level.

2. The leadership of administrators as perceived by school administrators and teachers, classified by status, as a whole were not different. considering each aspect, it was found that are different It was statistically significant at the .01 level in command leadership. and transformational leadership, classified by work experience and school sizes, as a whole were not different.

3. The effectiveness of secondary school administration as perceived by school administrators and teachers, classified by status, and work experience as a whole were not different. classified by status, as a whole were not different. When considering each aspect, it was found that budget management and personnel management There was a statistically significant difference at the .01 level.

4. The Leadership of Administrators and the effectiveness of secondary school administration by school administrators and teachers, had a positive relationship at a statistical significance level of .01

5. The leadership of administrators had the predictive power toward the effectiveness of secondary school administration as achievement-Oriented Leadership, transformational leadership and command leadership, at a statistical significance level of .01

6. The researcher proposed the guidelines for improving the instructional the Leadership of Administrators under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon It consists of 3 aspects as follows:

1) Achievement-Oriented Leadership 2) Transformational Leadership and 3) Command-Based Leadership.

Keywords: The Leadership of Administrators, The effectiveness of secondary school administration

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำของผู้บริหารเปรียบได้กับอาวุธของผู้บริหารและผู้นำที่เป็นนักบริหารมืออาชีพ ที่จะสามารถสร้างอำนาจชักนำและมีอิทธิพลได้เหนือผู้อื่น ตัวชี้วัดการนำของผู้บริหารจัดการที่ได้ชื่อว่ามืออาชีพ คือ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน ภาวะผู้นำจึงเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน (สุขญา โคมลวานิช, 2563, หน้า 28) ซึ่งผู้บริหารนอกจากจะมีความรู้ ความเข้าใจ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รู้เท่าทันเหตุการณ์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยอาศัยความร่วมมือ ความสามัคคี และความศรัทธาของผู้ร่วมงาน ภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ไม่ว่าจะเป็นระดับโลก ระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น เพราะภาวะผู้นำจะก่อให้เกิดผลที่แตกต่างในการบริหารอย่างเห็นได้ชัด ผู้นำบางคนทำให้องค์กรที่เคยเชื่องช้า กลายเป็นองค์กรที่มีความ กระฉับกระเฉงว่องไว แต่ในขณะที่ผู้บริหารบางคนที่ไม่มีความรู้ ผู้นำทำให้องค์กรที่เคยมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีสิ่ง ที่ทำลายให้ทำอยู่ตลอดเวลา กลายเป็นองค์กรที่ทำงานอยู่แต่ในขอบเขตที่แคบ ๆ ขาดสิ่งเร้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ภายในองค์กรและได้แต่ทำงานไปวัน ๆ เท่านั้น (ภานุมาศ จันทศรี, 2562, หน้า 49)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำในการบริหารงานโรงเรียนว่ามีส่วนผลักดันประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียน จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อนำผลที่ได้ จากการศึกษาเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความแตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร

5. ภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

6. ภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

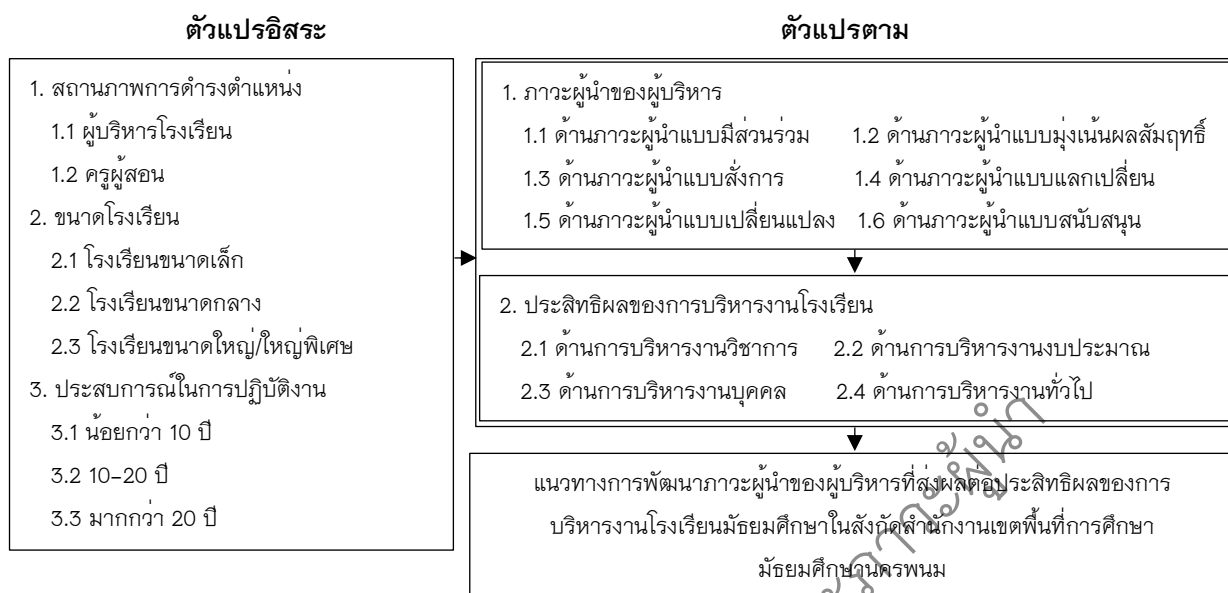
4. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 2,114 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 67 คน และกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 2,047 คน จากทั้งหมด 51 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษา 2563 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 329 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 67 คน และครูผู้สอน จำนวน 262 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 49 – 50) โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.99 จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ Google form โดยเก็บข้อมูลในรูปแบบออนไลน์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t – test) ชนิด Independent Samples การทดสอบเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ด้านภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง และด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบสังสาร และภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
5. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
6. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
7. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคลความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็น สูงกว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็ก
8. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

9. ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 6 ด้าน พบว่า มี 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำแบบสั่งการ

11. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1. ภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารควรร่วมกับครูผู้สอน ในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย มาตรฐาน กรอบแนวคิดในการในการปฏิบัติงาน แบบใหม่ ๆ ที่ท้าทาย 2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 3. ภาวะผู้นำแบบสั่งการ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย มาตรฐาน กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของการทำงานที่ชัดเจน ต่อครูผู้สอน เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมในการคิด และให้ความสำคัญกับงานเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระนันต์ โมธรรม (2564, หน้า 125 – 128) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นมีการบริหารงานวิชาการ โดยพัฒนาคุณภาพของการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในทุก ๆ ด้าน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ บุญบุญ (2562, หน้า 72 – 75) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น แสดงออกให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เห็นถึงการมีวิสัยทัศน์ที่ดี ที่ทันสมัย และเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พ่วงพรรณ พลราช (2560, หน้า 100 – 102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ อย่างมากมาย เป็นยุคที่มีการแข่งขันทางการศึกษาที่สูง ส่งผลกระทบต่อการศึกษ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมภาวะผู้นำเพื่อให้สอดคล้องและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา ศรีแปลก (2563, หน้า 62) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้รับการพัฒนา ก่อนได้รับการบรรจุแต่งตั้ง จากสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาราวดี บรรจงชวย (2560, หน้า 82 – 85) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู เมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

6. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นองค์การที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดบริหารจัดการให้บริการการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรา ไชยดำ (2558, หน้า 119 – 120) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ไม่แตกต่างกัน

7. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตราฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตราที่ 47 ที่กล่าวถึง ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทุกระดับ ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมทุกขนาด มีความตระหนัก และให้ความสำคัญการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิสุทธิ์ พรหมเทศน์ (2562, หน้า 223 – 225) ได้ศึกษาปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

8. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในการ

ปฏิบัติงานที่ต่างกัน มองว่าประสิทธิผลของการบริหารงานโรงเรียนจะสำเร็จได้ต้องขึ้นอยู่กับ การได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นจากบุคลากรภายในโรงเรียนเอง ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยงค์ ศรีโทมิ (2561, หน้า 180 –188) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างมาก ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป็นผู้นำครูและบุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมเดช เรืองขจร (2559, หน้า 84) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างสมบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

10. ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหาร ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 6 ด้าน พบว่า มี 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำแบบสั่งการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกรณ์วิท กล้าหาญ (2561, หน้า 87 – 90) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลและนัยสำคัญต่าง ๆ มากสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่มุ่งด้านมิตรสัมพันธ์ ปัจจัยด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่มุ่งด้านกิจสัมพันธ์ ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงาน สามารถรวมกัน พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้ร้อยละ 73.60

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการ เป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดมาตรฐาน เป้าหมาย และหลักเกณฑ์ พร้อมกับกฎระเบียบต่าง ๆ กำหนดเวลา และปฏิทินให้ครูผู้สอนที่ชัดเจน เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และควรมอบหมายงานเฉพาะอย่างแก่ครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเป็นระบบ และเหมาะสมกับบุคคล

1.2 จากผลการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น โรงเรียนควรประสานงานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน และการประชาสัมพันธ์ผลการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครึ่งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

เอกสารอ้างอิง

- ดารารัตน์ บรรจงชวย. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ธีระนันท์ โมธรรม. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปกรณ์วิทย์ กล้าหาญ. (2561). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรเมศ สมบูรณ์. (2561). การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ค. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประยงค์ ศรีโท. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรพิสุทธิ์ พรหมเทศน์. (2562). ปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เพ็ญภา ศรีแปลก. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สมเดช เรืองขจร. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สาวิตรี บุญนุกุล. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชญา โกมลวานิช. (2563). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภานุมาศ จันทศรี. (2562). โมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา: การวิจัยแบบผสมผสานวิธี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุทธิกานต์ บริเอก. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อมรา ไชยดำ. (2560). ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.